II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
της 24ης Οκτωβρίου 1988
σχετικά με τη διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 85 της συνθήκης ΕΟΚ
(IV/32.437/8 — Eurotunnel)

(Τα κείμενα στην αγγλική και τη γαλλική γλώσσα είναι τα μόνα αυθεντικά)

(88/568/ΕΟΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας,

τον κανονισμό αριθ. 17 του Συμβουλίου της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτο κανονισμό εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της συνθήκης [1], όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχώρησης της Ισπανίας και της Πορτογαλίας, και ιδίως το άρθρο 2,

την κοινοποίηση και την αίτηση για αρνητική πιστοποίηση, που υποβλήθηκαν στις 30 Σεπτεμβρίου 1987 από τις Channel Tunnel Group Ltd, France Manche SA και άλλες σχετικά με τα συμβόλαια κατασκευής και εργολαβίας για την οικοδόμηση υπόγειας σιδηροδρομικής σήραγγας κάτω από τον πορθμό της Μάγχης·

τη δημοσίευση του ουσιώδους περιεχομένου της κοινοποίησης [2] σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 του κανονισμού αριθ. 17,

Μετά από διαβούλευση με τη Συμβουλευτική Επιτροπή Συμπράξεων και Δεσποζουσών Θέσεων,

Εκτιμώντας ότι:

I. ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

(1) Στις 30 Σεπτεμβρίου 1987, υποβλήθηκαν στην Επιτροπή αιτήσεις εξ ονόματος της Eurotunnel (ET) για την έκδοση αρνητικής πιστοποίησης ή, εναλλακτικά, απαλλαγής, όσον αφορά δύο συμφωνίες που έχουν συναφθεί από την Channel Tunnel Group Ltd (CTG) και τη France Manche SA (FM), που συνιστούν «partnership» κατά το αγγλικό δίκαιο και «société en participation» κατά το γαλλικό δίκαιο, με την ονομασία «Eurotunnel». Αυτές οι συμφωνίες έχουν συναφθεί με σκοπό την κατασκευή υπόγειας σήραγγας στη Μάγχη, που συνδέει τη Βρετανία με τη Γαλλία. Περιλαμβάνουν σύμβαση κατασκευής (construction contract) και σύμβαση εργολαβίας (maitre d'oeuvre contract), με ημερομηνία 13 Αυγούστου 1986. Η πρώτη τροποποιήθηκε στις 25 Σεπτεμβρίου 1986, καθώς και στις 27 Ιανουαρίου και 5 Νοεμβρίου 1987.

(2) Τον Απρίλιο 1985, η βρετανική και η γαλλική κυβέρνηση από κοινού εξέδωσαν πρόσκληση για την υποβολή προσφορών όσον αφορά την κατασκευή, χρηματοδότηση και λειτουργία σταθερού κυκλοφοριακού συνδέσμου διά μέσου της Μάγχης. Προς το σκοπό αυτό, δημοσιεύθηκε ανακοίνωση στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* [3]. Υποβλήθηκαν διάφορες προσφορές που πληρούσαν τους απαιτούμενους όρους και, τον Ιανουάριο 1986, οι κυβερνήσεις επέλεξαν το σχέδιο των επιχειρήσεων CTG και FM.

(3) Στις 12 Φεβρουαρίου 1986, οι κυβερνήσεις υπέγραψαν συνθήκη που προέβλεπε την κατασκευή της υπόγειας σήραγγας και στις 14 Μαρτίου 1986 συνήψαν συμφωνία με τις CTG και FM για την παραχώρηση κατά τη διάρκεια 55 ετών της κατασκευής και λειτουργίας υπόγειας σιδηροδρομικής σήραγγας κάτω από τη Μάγχη, καθώς και των σταθμών και των βοηθητικών εγκαταστάσεων. Οι δύο επιχειρήσεις είχαν συσταθεί αποκλειστικά και μόνο για να υποβάλουν προσφορές και να ενεργήσουν στα πλαίσια της παραχώρησης.

[1] ΕΕ αριθ. 13 της 21. 2. 1962, σ. 204/62.
[2] ΕΕ αριθ. C 150 της 8. 6. 1988, σ. 2.
[3] ΕΕ αριθ. S 172 της 7. 9. 1985, σ. 5.

A. **Σύμβαση κατασκευής (construction contract)**

(4) Η σύμβαση κατασκευής συνάφθηκε μεταξύ της ΕΤ και μιας σύμπραξης των ακόλουθων επιχειρήσεων κατασκευής και σχεδίασης, οι οποίες ενεργούν από κοινού με την επωνυμία Transmanche Link (TML) που καλείται στο εξής αντισυμβαλλόμενος:

— Balfour Beatty Construction Ltd,
— Costain Civil Engineering Ltd,
— Tarmac Construction Ltd,
— Taylor Woodrow Construction Ltd,
— Wimpey Major Projects Ltd,
— Bouygues SA,
— Dumez SA,
— Sosiété Auxiliaire d'Entreprises SA,
— Société Générale d'Entreprises SA,
— Spie Batignolles SA.

Η TML δημιουργήθηκε αποκλειστικά και μόνο για την ανάληψη και την εκτέλεση της κατασκευής.

(5) Η σύμβαση κατασκευής αξιώνει από τον αντισυμβαλλόμενο να σχεδιάσει, να προμηθεύσει, να κατασκευάσει, να ελέγξει και να εκτελέσει όλο το σχέδιο και, στη συνέχεια, να εξασφαλίσει τη διατήρησή του για περίοδο 24 μηνών μετά τη λήξη των εργασιών. Καθορίζει τις σχέσεις μεταξύ της ΕΤ και του αντισυμβαλλόμενου για τους σκοπούς του συγκεκριμένου σχεδίου, αλλά δεν περιλαμβάνει ούτε συνεπάγεται περιορισμούς των δραστηριοτήτων των μελών της TLM εκτός του σχεδίου.

(6) Οι εργασίες διαιρούνται σε δύο κατηγορίες, τις κατασκευαστικές εργασίες (target works) και τις κατ' αποκοπή εργασίες (lump sum works). Οι κατασκευαστικές εργασίες περιλαμβάνουν γενικά τη διόρυξη και την επένδυση της υπόγειας σήραγγας, συμπεριλαμβανομένων των απαραίτητων προμηθειών. Οι κατ' αποκοπή εργασίες περιλαμβάνουν όλες τις άλλες εργασίες και προμήθειες, για τις οποίες ο αντισυμβαλλόμενος πρόκειται να λάβει προκαθορισμένο ποσό, το οποίο μπορεί να προσαρμοστεί.

(7) Ο αντισυμβαλλόμενος μπορεί κατ' αρχήν να μεταβιβάσει περαιτέρω τις κατ' αποκοπή εργασίες και προμήθειες ελεύθερα, χωρίς να το ανακοινώσει στην ΕΤ. Η περαιτέρω μεταβίβαση των κατασκευαστικών εργασιών και προμηθειών και των υπηρεσιών που συνδυάζονται με αυτές πρέπει να υποβληθεί στην έγκριση της ΕΤ, η οποία δεν μπορεί να αρνηθεί αδικαιολόγητα. Ο αντισυμβαλλόμενος πρέπει να υποβάλει στην ΕΤ τον κατάλογο των προσφορών, τους όρους της περαιτέρω μεταβίβασης και την τελική επιλογή του.

(8) Η περαιτέρω μεταβίβαση ορισμένων κατ' αποκοπή εργασιών υπόκειται, πάντως, στην τεχνική εποπτεία της ΕΤ, η οποία μπορεί να εγείρει αντιρρήσεις όσον αφορά έναν προτεινόμενο υποψήφιο και να θέσει ερωτήματα όσον αφορά τα τεχνικά θέματα των υποβληθεισών προσφορών.

(9) Επιπλέον, ο αντισυμβαλλόμενος δρα εξ ονόματος της ΕΤ για την αγορά και προμήθεια ορισμένων «υλικών». Αυτά περιλαμβάνουν τις σιδηροδρομικές μηχανές και τον τροχαίο εξοπλισμό για σιδηροδρομικές επικοινωνίες που πρόκειται να εκμεταλλεύεται η ΕΤ διά μέσου της υπόγειας σήραγγας μεταξύ των σταθμών στην Αγγλία και στη Γαλλία. Το κόστος αυτών των υλικών πρέπει να καταβληθεί από την ΕΤ και ο αντισυμβαλλόμενος πρόκειται να λάβει προμήθεια για τις σχετικές υπηρεσίες του.

(10) Η σύμβαση κατασκευής επιβεβαιώνει την υποχρέωση του αντισυμβαλλόμενου να συμμορφώνεται με τους κοινοτικούς κανόνες που αφορούν την περαιτέρω μεταβίβαση συμβάσεων σύμφωνα με τις αναθέσεις δημοσίων έργων (1) και να μην προβαίνει σε διακριτική μεταχείριση με βάση την υπηκοότητα.

B. **Σύμβαση εργολαβίας (maitre d'oeuvre contract)**

(11) Αυτή η σύμβαση συνάφθηκε μεταξύ της ΕΤ και των διεπιστημονικών επιχειρήσεων παροχής συμβουλών WS Atkins and Partners και Sosiétés d'études techiques et économiques, οι οποίες δρούν μαζί ως εργολάβος (maitre d'oeuvre) με τη μορφή κοινής επιχείρησης που έχει κοινή διοίκηση. Ο εργολάβος έχει συμφωνήσει με την ΕΤ να μεταβιβάσει περαιτέρω ορισμένες ειδικές υπηρεσίες παροχής συμβουλών στις επιχειρήσεις Sir William Halcrow & Partners και Tractionel Electrobel Engineering SA και να τους επιτρέπει να εκπροσωπούνται σε ορισμένα όργανά της.

(12) Τα καθήκοντα του εργολάβου είναι τα ακόλουθα:

— να ελέγχει τα σχέδια,
— να εποπτεύει την κατασκευή, συμπεριλαμβανόμενης της ποιότητας, του κόστους και της προόδου που επιτελείται,
— να δρα ως ανεξάρτητος διαχειριστής σύμφωνα με τους όρους της παραχωρηθείσας άδειας, εξ ονόματος διακυβερνητικής επιτροπής που ιδρύθηκε για την εποπτεία, την κατασκευή και τη λειτουργία της υπόγειας σήραγγας,
— να δρα ως ανεξάρτητος πραγματογνώμονας στις διαφορές που ανακύπτουν μεταξύ της ΕΤ και του αντισυμβαλλομένου,
— να συνδράμει τον αντισυμβαλλόμενο στις σχέσεις του με τρίτους, ιδιαίτερα στις σχέσεις του με τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, υποβάλλοντας εκθέσεις όταν απαιτείται.

(13) Ο εργολάβος αμείβεται με βάση την εργασία που πραγματοποίησε. Το προσωπικό του εργολάβου που κατέχει τις θέσεις-κλειδιά για την παροχή υπηρεσιών σύμφωνα με τη σύμβαση προσδιορίζεται ονομαστικά και το λοιπό ανώτερο προσωπικό πρέπει να εγκρίνεται από την ΕΤ. Ο εργολάβος δεν μπορεί να μεταβιβάσει περαιτέρω τις υπηρεσίες χωρίς την προηγούμενη έγκριση της ΕΤ.

(1) Δήλωση της 26ης Ιουλίου 1971 των εκπροσώπων των κρατών μελών που συνήλθαν στα πλαίσια του Συμβουλίου (ΕΕ αριθ. C 82 της 16. 8. 1971, σ. 13) και οδηγία 72/277/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ αριθ. L 176 της 3. 8. 1972, σ. 12).

(14) Οι εργασίες στην υπόγεια σήραγγα άρχισαν τον Μάιο του 1986 και πρέπει να ολοκληρωθούν μέχρι τον Μάιο του 1993.

(15) Η Eurotunnel τόνισε ότι οι συμβάσεις δεν περιλαμβάνουν ούτε συνεπάγονται περιορισμούς των δραστηριοτήτων των διαφόρων επιχειρήσεων (επιχειρήσεις κατασκευής ή σχεδιασμού και σύμβουλοι) οι οποίες δεν ενέχονται στο σχέδιο. Οι διατάξεις οι σχετικές με την παρέμβαση της ΕΤ σε θέματα περαιτέρω ανάθεσης είναι εγγενής των συμβάσεων του είδους αυτού και δεν αφορούν ζητήματα που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του σχεδίου.

(16) Παρά την ιδιαίτερα μεγάλη κλίμακα του σχεδίου, εάν εξεταστεί στο σύνολό του, τούτο αντιπροσωπεύει κάθε χρόνο ένα ελάχιστο τμήμα της αγοράς κατασκευής και σχεδιασμού, ακόμα και αν ληφθούν υπόψη μόνο η Γαλλία και το Ηνωμένο Βασίλειο. Πράγματι, η αγορά είναι γεωγραφικά ευρύτερη και περιλαμβάνει σχέδια κατασκευής και σχεδιασμού στην Ευρώπη και σχέδια μεγάλης κλίμακας σε όλο τον κόσμο.

Επίσης οι υπηρεσίες παροχής συμβουλών για το σχέδιο κατασκευής της υπόγειας σήραγγας αντιπροσωπεύουν μικρό τμήμα της αγοράς των παρόμοιων υπηρεσιών, η οποία είναι ουσιαστικά μια παγκόσμια αγορά.

II. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Άρθρο 85 παράγραφος 1

(17) Η σύμβαση κατασκευής και η σύμβαση εργολαβίας δεν έχουν σαν αντικείμενο ή σαν αποτέλεσμα τον περιορισμό του ανταγωνισμού στην κοινή αγορά:

α) οι συμβάσεις ρυθμίζουν τις σχέσεις μεταξύ των συμβαλλομένων όσον αφορά την εκτέλεση του συγκεκριμένου ειδικού σχεδίου. Δεν επιβάλλουν ούτε συνεπάγονται περιορισμούς της ελευθερίας των συμβαλλομένων επιχειρήσεων όσον αφορά τις λοιπές δραστηριότητές τους. Όπως διευκρινίζεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τις συμφωνίες, αποφάσεις και συντονισμένες πρακτικές για τη συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων [1], οι συμφωνίες ενώσεων εργασίας για την από κοινού εκτέλεση των παραγγελιών δεν περιορίζουν τον ανταγωνισμό, εφόσον οι επιχειρήσεις που μετέχουν στις ενώσεις αυτές δεν είναι σε θέση να εκτελέσουν μόνες τους τις παραγγελίες. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τις επιχειρήσεις που ανήκουν σε διαφορετικούς τομείς της οικονομίας αλλά επίσης για τις επιχειρήσεις του ίδιου τομέα, στο βαθμό που μετέχουν στην προσωρινή ένωση εργασίας μόνο με προϊόντα ή με παροχή υπηρεσιών που δεν είναι δυνατό να διατεθούν από τις άλλες μετέχουσες επιχειρήσεις. Εξάλλου, ακόμα και οι προσωρινές ενώσεις εργασίας επιχειρήσεων που ανταγωνίζονται η μια την άλλη δεν περιορίζουν τον ανταγωνισμό, όταν οι μετέχουσες επιχειρήσεις δεν είναι σε θέση να εκτελέσουν μόνες τους συγκεκριμένη παραγγελία·

β) τα δικαιώματα της Eurotunnel όσον αφορά την περαιτέρω ανάθεση των εργασιών από τον αντισυμβαλλόμενο και τον εργολάβο αφορούν μόνο το ειδικό σχέδιο και όχι τις λοιπές δραστηριότητες των επιχειρήσεων που συνιστούν ο αντισυμβαλλόμενος και ο εργολάβος.

Επιπλέον, αυτά τα δικαιώματα αναγνωρίζονται στην Eurotunnel μόνο στο μέτρο που η Eurotunnel μπορεί να επικαλεσθεί έννομο οικονομικό ή τεχνικό συμφέρον όσον αφορά τις συμβάσεις περαιτέρω ανάθεσης ή προμήθειας και όσον αφορά την επιλογή των επιχειρήσεων στις οποίες πρόκειται να ανατεθούν οι συμβάσεις αυτές·

γ) οι διατάξεις της σύμβασης κατασκευής που απαιτούν από τον αντισυμβαλλόμενο να προβεί στην αγορά προμηθειών εξ ονόματος της Eurotunnel δεν επιβάλλουν όρους, που δεν είναι εγγενείς της συμβάσεως για την προμήθεια εμπορευμάτων μέσω αντιπροσώπου,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η Επιτροπή, με βάση τα στοιχεία που διαθέτει, δεν έχει λόγους να παρέμβη βάσει του άρθρου 85 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΟΚ όσον αφορά τη σύμβαση κατασκευής (construction contract) και τη σύμβαση εργολαβίας (maitre d'oeuvre contract) που έχουν συναφθεί από την Channel Tunnel Group Ltd και την France Manche SA εξ ονόματος της Eurotunnel, στις 13 Αυγούστου 1986, μετά την τροποποίηση της πρώτης στις 25 Σεπτεμβρίου 1986 και στις 27 Ιανουαρίου και 5 Νοεμβρίου 1987.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Eurotunnel και στις επιχειρήσεις που αναφέρονται στο συνημμένο παράρτημα.

Βρυξέλλες, 24 Οκτωβρίου 1988.

Για την Επιτροπή

Peter SUTHERLAND

Μέλος της Επιτροπής

---

[1] ΕΕ αριθ. C 75 της 29. 7. 1968, σ. 3, όπως διορθώθηκε από την ΕΕ αριθ. C 84 της 28. 8. 1968, σ. 14.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

The Channel Tunnel Group Limited,
Portland House,
Stag Place,
London SW1E 5BT,
United Kingdom.

France-Manche SA,
Tour Franklin,
100, Terrasse Boieldieu,
La Défense,
F-92081 Paris Cedex 11,
France.

W.S. Atkins,
Woodcote Grove,
Ashley Road, Epsom,
Surrey KT18 5BW,
United Kingdom.

SETEC,
Tour Gamma D,
58, rue de la Rapée,
F-75583 Paris Cedex 12,
France.

Translink,
Bridge House,
Westminster Centre,
Delamere Road,
Hayes, Middlesex,
United Kingdom.

Transmanche Construction,
3, rue Stephenson,
F-78180 Montigny-le-Bretonneux,
France.